

پشت پرده سکوت همتی در جلسه استیضاح! صداقت یا فرافکنی؟

عبدالناصر همتی، وزیر سابق اقتصاد که پس از استیضاح و برکناری سکوت اختیار کرده بود، سرانجام سکوت خود را شکست و طی اظهاراتی گفت: نمی‌خواستم با مجلس کل‌کل کنم؛ فایده نداشت. آنها تصمیم خود را گرفته بودند.

به گزارش خبرنگاران گروه اقتصاد گزارش خبر، وزیر سابق اقتصاد، در بخشی از این گفت‌وگو ضمن اینکه اشاره کرد که چون می‌دانست نمایندگان مجلس تصمیم خود را گرفته‌اند، دلیلی نداشت که در صحن از خود دفاع کرده و «با مجلس کل‌کل کند»، در مورد علت استیضاحش گفت: «من می‌توانستم آنجا بروم و بگویم فلان آقای نماینده، می‌گوید مدیرعاملی فلان بانک را به من بدهید، فرد دیگر می‌گوید مدیرعاملی فلان شرکت را به من بدهید، همه‌شان می‌خواستند (صراحتاً می‌گفتند) طبق قانون وزیر اقتصاد ۱۶۰۰ تا ۱۸۰۰ حکم می‌زند، الان این همه مناطق آزاد داریم که هیئت مدیره دارد، همه می‌خواستند عضو هیئت مدیره شوند، یا مدیرعامل فلان شرکت را آن‌ها بگذارند.... عوض می‌کردیم، می‌آمدند اعتراض می‌کردند، دیگر من چه جوابی به این‌ها بدهم، در مجلس بنشینم، همه این‌ها را یک به یک اسم ببرم؟ اینکه خوب نیست...»

این اظهارات او بعد از وقفه‌ای ۱۰۰ روزه، بیش از آنکه توجیهی قابل پذیرش برای طرح استیضاح او در مجلس باشد، اتهام‌زنی به همه نمایندگان مجلس و القای این گزاره است که علت طرح استیضاح همتی تنها دعوای قدرت نمایندگان مجلس با وزیر سابق بوده است، در حالی که حتی افکار عمومی هنوز به خاطر دارند که وزیر سابق حتی در مواضع رسانه‌ای نیز حاضر به توضیح دقیق و توجیه افکار عمومی در مورد اوضاع نابسامان اقتصادی نبود.

علاوه بر این اساس طرح چنین موضوعی بعد از پایان ماجرا چه معنایی دارد؟ اگر آنچه وزیر سابق می‌گوید، درست بوده چرا در زمان خود این موضوع را با اسناد مطرح نکردند که به طور جد مورد پیگیری قرار بگیرد و به ابعاد آن رسیدگی شود؟

سند ارائه دهید آقای همتی

برمبنای آنچه عبدالناصر همتی توضیح می‌دهد، علت استیضاح او تنها خواسته‌های نامعقول نمایندگان مجلس بوده است. اشاره او به اینکه همه نمایندگان چنین خواسته‌ای داشتند، اتهام‌زنی بزرگی به نمایندگان است و اصل استیضاح را زیر سؤال می‌برد البته او در پاسخی به انتقادات به این موضوع اشاره کرده که منظورش برخی از نمایندگان مجلس بودند نه همه که البته متن مصاحبه چنین مفهومی را نمی‌رساند.

اگرچه در سال‌های گذشته و در همین دوره نمونه‌هایی وجود دارد که برخی نمایندگان تنها به این خاطر که وزرا یا دستگاه‌های مسئول، خواسته‌های آن‌ها را اجرایی و عملی نمی‌کنند، اعمال فشار به وزرا را کلید می‌زنند و تا استیضاح هم پیش می‌روند و شاید لازم باشد هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان به طور جدی پیگیر این موضوعات و تخلفات احتمالی باشد. اما توضیحاتی که وزیر سابق اقتصاد می‌دهد بیشتر این ابهام را تقویت می‌کند که همه نمایندگان مجلس به دنبال استیضاح وزیر اقتصاد بودند، که آن هم تنها به خاطر عدم توجه به خواسته‌های شخصی آن‌ها برای قدرت بوده است و کل رأی نمایندگان را زیر سؤال می‌برد، از طرفی این موضوع قابل پذیرش نیست که تمام ۱۸۲ نماینده‌ای که به استیضاح همتی رأی مثبت دادند، تنها اغراض شخصی داشتند، مطرح کردن این موضوع صحت استیضاح تمام وزرا را زیر سؤال می‌برد.

بهتر آن بود، همتی همان زمان این موضوع را مطرح می‌کرد و البته اسنادی دقیق در این مورد ارائه می‌داد تا علاوه بر آنکه هیئت نظارت برای رسیدگی ورود کند و استیضاح او زیر سایه این خواسته‌های غیرمعقول قرار نگیرد. بعد از مطرح شدن این اظهارات برخی از نمایندگان مجلس، اتهاماتی متقابل زدند و این موضوع را مطرح کردند که وقتی استیضاح وزیر جدی شد «برخی از معاونان وزارت اقتصاد بودند که با حضور در مجلس و کمیسیون‌ها به نمایندگان از جمله خود بنده می‌گفتند هر امری باشد در خدمتیم و تلاش می‌کردند با توجه ویژه به نمایندگان و دادن برخی امتیازات به اسم کمک به حوزه انتخابیه، آن‌ها را از استیضاح منصرف کنند.»

مطرح کردن این اتهامات متقابل نیز نیاز به اثبات دارد، از طرفی این نقد جدی به این نمایندگان مجلس هم وارد است که اگر چنین موضوعاتی بوده، آن‌ها نیز باید همان زمان این مسئله را مطرح می‌کردند و بیان آن در این زمان تنها به ادعاهای جدید همتی و پیش کشیدن دعوایی بی‌مورد دامن می‌زند.

فرافکنی نکنید

«توضیحات شما توانست نمایندگان مجلس را قانع کند؟+ از آن‌ها پرسید چرا از من می‌پرسید؟ اگر نظر دوستان قانع شدن براساس گفته‌های من باشد، باید قانع شوند، اگر نباشد دیگر به من ربطی ندارد.» این بخشی از گفت‌وگوی وزیر وقت اقتصاد با خبرنگاران بعد از حضور در جلسه کمیسیون و گفت‌وگو با نمایندگان مجلس است.

این دست اظهارات و اظهار بی‌تفاوتی‌ها و یا به اصطلاح نپذیرفتن خطا و اشتباه‌ها در صحبت‌های وزیر وقت بی‌سابقه نبود، پیش از این همزمان با

نوسانی شدن بازار طلا و ارز، عبدالناصر همتی حتی از دادن پاسخ به سؤالاتی در مورد علت گرانی هم طفره رفت و در حیات پاستور در پاسخ به سؤال خبرنگاران گفت: «در مورد مسائل ارز و پول ملی، آقای فرزین جواب می‌دهند، آن‌ها به من مربوط نیست.»

اظهار بی‌اطلاعی همتی در مورد مسائل مرتبط با ارز و پول در حالی بود که در جریان حضور او در گفت‌وگوی ویژه خبری، در میانه نابسامانی‌های ارزی، او به این موضوع اشاره کرد که قیمت طلا پایین نخواهد آمد. موضوعی که بیشتر نمایندگان مجلس معتقدند یکی از علل افزایش نابسامانی‌های ارزی بعد از صحبت‌های وزیر وقت اقتصاد اتفاق افتاد.

مجموع این موارد نشان می‌داد، شاید وزیر وقت اقتصاد عامل افزایش گرانی و اوضاع نابسامان اقتصادی نبود، اما نوع مواجهه با این مسئله و پاسخی که به انتقادات نمایندگان مجلس می‌داد، طبیعتاً برخورد قابل انتظاری از وزیر در میانه این بحران اقتصادی نبود، تأکید وزیر وقت اقتصاد بر نپذیرفتن مسئولیت برخی اتفاقات و بحران‌های اقتصادی، این گمانه را تقویت می‌کرد که وزیر اقتصاد بنا را بر گردن نگرفتن و عدم مدیریت درست بحران اقتصادی گذاشته است.

در این موقعیت بود که نمایندگان مجلس، بحث استیضاح را پیش کشیدند. اما با توجه به توضیحات همتی، این گمانه تقویت می‌شود که تنها علت استیضاح همتی، محقق نشدن خواسته‌های شخصی وزرا بوده است.

این پاسخ به‌واقع فرافکنی از اصل موضوع است، در شرایطی که نمونه‌های روشنی از برخورد غلط وزیر وقت با بحران ارزی وجود دارد، زدن این برچسب به مجلس که نمایندگان با اغراض شخصی او را استیضاح کردند، نشان می‌دهد وزیر وقت اقتصاد همچنان قصد ندارد مسئولیت اشتباهات و خطاهای خود در دوران وزارت را بپذیرد یا حداقل پاسخی به افکار عمومی دهد که این احساس را ایجاد نکند که همتی روایتی مخدوش از ماجرای استیضاح ارائه می‌کند.

مجموع اظهارات همتی، این احساس را منتقل می‌کند که گویی وزیر وقت در دوران وزارت تمام مسئولیت‌های خود را به درستی انجام داده و تنها به این خاطر که حاضر نشده به نمایندگان باج دهد، استیضاح شده است؛ بهتر آن بود که همتی به سکوت ۱۰۰ روزه خود ادامه می‌داد، به جای آنکه موضوعاتی را مطرح کند که نه‌تنها فایده‌ای ندارد، بلکه فضای سیاسی را در آستانه التهابی تازه قرار می‌دهد.

منبع:هفت صبح